

Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvion toteutuminen 1.1.-31.12.2023

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 22.02.2024 § 6
3952/02.02.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
joukkoliikenneinsinööri Kim Venesjärvi
puh. 044 718 5038
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Joukkoliikennelautakunta merkitsee katsauksen tiedoksi

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta ja viranomaistoiminta

Kuopion ja Siilinjärven avoimen joukkoliikenteen viranomaistehtävistä vastaa Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Joukkoliikennelautakunta vastaa lisäksi Kuopion lakisääteisten koulukuljetusten järjestämisestä. Kuopion ja Siilinjärven välinen yhteistoimintasopimus antaa mahdollisuuden lakisääteisten koulukuljetusten keskittämisen koko alueella Kuopion hoidettavaksi, mutta Siilinjärvi on halunnut vastata erillisesti järjestettävistä henkilökuljetuksista, jotka eivät hoidu avoimella joukkoliikenteellä. Järjestely on toiminut hyvin, joten sitä ei ole ollut tarvetta muuttaa.

Kuopiossa joukkoliikenteelle ja henkilökuljetuksille laaditaan vuosittain oma talousarvio osana kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota. Talousarvion käyttösuunnitelmassa esitetyt Kuopion ja Siilinjärven yhteisen liikenteen tulot ja menot ovat koko toimivalta-alueita käsittäviä lukuja, jotka on tasattu Kuopion nettoluvuiksi tulo- ja menopuolelle kirjatuilla Siilinjärven osuuksilla. Siilinjärven talousarviossa joukkoliikenne on omana tulosalueenaan. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää joukkoliikennepalveluja työ-, koulu- ja asiointiliikenteen tarpeisiin. Siilinjärven sisäisen liikenteen tulot ja menot sisältyvät Siilinjärven talousarvioon.

Viranomaistoiminnasta syntyvät kustannukset jaetaan kuntien kesken yhteistoimintasopimuksen mukaisesti asukaslukujen suhteessa.

Kuopion kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmaan 2023 on kirjattu joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten järjestämisen menoiksi 22 395 000 € ja tuloiksi 16 151 000 € eli nettomenoiksi 6 204 000 €. Kirjanpidon raportin mukaan käyttösuunnitelman mukaisten toimintakulujen toteutumisaste oli joulukuun loppuun mennessä 104,8 % ja toimintatuottojen 115,1 %.

Valtionapu ja muut hankerahoitukset

MAL-sopimuksen pohjalta joukkoliikenteen perusrahoitukselle on myönnetty Traficomien päätöksellä 27.2.2023 valtionapua 1 080 000 euroa sekä ilmastoperusteista valtionapua puhtaiden käyttövoimien kaluston edistämiseksi 1 000 000 euroa. Valtionavustus tulee hakea maksatukseen 28.2.2024 mennessä. Traficom tekee päätöksen maksatuksesta maksatushakemuksen ja sen yhteydessä toimitettujen selvitysten perusteella. Perusrahoituksen valtionapu jaetaan kuntien kesken kustannusten suhteessa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Valtionavun perusosa on jaksotettu 2023 toteutuneiden kustannusten perusteella seuraavasti: Siilinjärvelle 135 741,66 € ja Kuopiolle 944 258,34 €. Myönnetty ilmastoperusteinen 1 000 000 € kohdistuu kokonaan vain Kuopiolle

Kuopion kaupunkiseutu on mukana keskisuurten kaupunkien yhteisessä lippu- ja maksujärjestelmien kehittämishankkeessa. Hankkeen toteuttajaosapuolina ovat keskisuurilla kaupunkiseuduilla toimivat toimivaltaiset joukkoliikenneviranomaiset. Isäntäkaupunkina toimi Jyväskylän kaupunki. Hankkeelle on myönnetty valti-onapua 1 320 000 € (alv 0 %). Mukana olevien kaupunkien kesken on laskettu avustuksesta saatavaksi 36,5 % aiheutuneista kustannuksista eli Kuopio saisi avustuksena digitalisaatiohankkeesta 251 070,90 € (alv 0 %), josta tälle vuodelle viimeiselle vuodelle 2023 kirjataan valtionapua 134 849,14 €, ja Siilinjärven osuudeksi 17 530,39 €.

Joukkoliikenne infrastruktuurin kehittämisen suunnitteluhankkeelle 2023 Kuopion kaupunki sai Pohjois-Savon liitolta AKKE-rahoitusta suunnitteluun 91 346€ (alv 0%), joka jakautuu vuosille 2023-2024. Vuodelle 2023 myönnetty avustuksen suuruus on 42 046 €, josta Siilinjärven osuus 5 400 €.

Merkittävimmät tulot

Alv 0 %	TA €	Tot €	Tot %
Lipputulot, avoinjoukkoliikenne *koko toimivalta-alue, sis. lipputulot Elyn liikenteestä	9 550 000	11 051 503	115,7
Sisäinen palvelusopimusmyynti	4 700 000	5 052 946	107,5
Valtionapu *koko toimivalta-alue **EAKR- hankerahaa	2 080 000	2 266 794	109,0
Kelan koulumatkatuki *koko toimivalta-alue	1 200 000	1 945 682	162,1
Kela-lippujen omavastuu *koko toimivalta-alue	90 000	11 838	13,2

Merkittävimmät menot

Alv 0 %	TA €	Tot €	Tot %
Liikennöintikorvaus avoin joukkoliikenne, *koko toimivalta-alue	17 100 000	17 797 296	104,1
Koulu- ja esikoulukuljetukset	4 561 000	5 157 194	113,1
ICT-kulut *koko toimivalta-alue	962 000	872 547	90,7
Nousukorvaukset ME, ELY Liikennöintikorvaus ELY	450 000 550 000	1 202 962,13	120,3
Henkilöstökulut	503 000	500 420	99,5
Konsulttipalvelut *koko toimivalta-alue	280 000	198 510	70,9

Konsulttipalvelut sisältävät erilaiset asiantuntijapalvelut, asiakastyytyväisyyskyselyt ja konsulttiselvitykset. ICT-kuluista reilut 85 % on Waltti -järjestelmän ylläpito- ja kehittämiskustannuksia.

Siilinjärven toimintakulut ja -tuotot

Alv o%	TA €	Tot €	Tot %
Toimintatuotot: Lipputulot, koulumatkatuki	1 256 995	1 541 163	122,6
Toimintakulut: Liikennöintikulut, viranomaistoiminta	2 607 188	2 984 600	111,0

Tuotot muodostuvat lipputuloista sekä valtionavusta ja muista tuista. Kuluista merkittävin menoerä on palvelujen ostot. Palvelujen ostot sisältävät liikennöintikorvausten lisäksi mm. viranomaistoimintaan liittyvän palvelun ostamisen Kuopiolta.

Siilinjärven talousarvioon on kirjattu toimintakatteen 1 350 193 euroa vuodelle 2023. Toimintakate on toteutunut 1 353 437 € (+2995 €).

Matkustajamäärien myönteisen kasvun vuoksi toimitatuotot ovat ylittyneet 284 168 €, josta Lipputulot ovat ylittyneet +90 246 € sekä tuet ja avustukset ovat ylittyneet +192 792 €.

Toimintakuluissa ylitys 287 163 € on johtunut arvioitua suuremmista liikennöintikorvauksista Siilinjärven linjojen osalta.

Matkustus Vilkku joukkoliikenteessä

Vuoden 2023 matkustajamäärä koko Vilkku joukkoliikenteessä oli 8,461 miljoonaa, joka +15,4 % suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2022. Vuoteen 2019 verrattuna matkustus kasvoi +15,0 %.

Siilinjärvelle liikennöivillä linjoilla 30-40 (kohde KK5) matkustus on kasvanut vuonna 2023 + 38,0 % vuoteen 2019 verrattuna ja + 16,5 % vuoteen 2022 verrattuna. Kun taas linjalla 61 (kohde MK6) matkustus on kasvanut vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden +1,0 %, ja vuoteen 2022 verrattuna + 11,5 %.

Siilinjärvi	2019	2022	2023	vs. 2019 %	vs. 2022 %
Kohde KK5	906 684	1 073 668	1 251 229	+ 38,0	+ 16,5
Kohde MK3-5	127 341	125 058	140 187	+10,1	+ 12,1
Kohde MK6	43 242	39 153	43 671	+ 1,0	+11,5

Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet arvioutua enemmän joukkoliikenteeseen tehtyjen kehitystoimien seuraksena. Matkustajamäärien kasvuun ovat lisäksi vaikuttaneet inflaation kiihtyminen, päivittäisten kustannusten nousu, että polttoaineiden korkeat hinnat.

Vaikutusten arviointi

Liitteet